

Flors rares

Glòria Coll Domingo

A Josep M. Riu

No entenc a què ve tota aquesta història del mocador. Tu ho entens, Riera? No, no entèn pas, ara, aquest sarau! Quants anys fa que vinc aquí?, ¿més d'una dotzena, no? ¿i m'hi has vist mai, sense mocador? No! Sempre he anat amb un mocador al cap, jo! Que se m'emporti si no ha sigut així tota la vida! Ai, a vegades em sembla que fem com els crancs, Riera... ja callo, ja callo, no em miris així, que xerro però no paro ni un moment, eh?

La Rosalina ha perdut el compte, però fa disset anys que va cada dia a cal Riera. Li cuina el dinar i el sopar i s'encarrega de la neteja. Són un parell d'hores en què el Riera es connecta –per força– amb “allò d'allà fora”. Per la resta, viu aliè als límits de la seva caseta. La Rosalina no se'n va fins que no s'ha acabat el dinar. No caldria. El Riera li diu cada dia, que no caldria. No ha perdut mai la gana, no és un malalt ni és pas tan gran. De fet, la Rosalina n'hi passa uns quants, d'anys. I quan ella és fora, corre cap a l'hivernacle.

El petit hivernacle que té als darreres de casa va ser construït pel seu pare quan el Riera era un marrec. Se'n recorda molt, de com el va fer. Tot just dos o tres metres quadrats, l'espai suficient per fer-hi créixer un bon grapat d'orquídi- es de diferents espècies i colors. Els Riera, en aquella època, tenien una mimosa

per fer ombra i un hivernacle amb flors exòtiques. Ara la mimosa és morta.

Paret per paret hi viu un saxofonista. És ell qui allarga i escurça els vespres del Riera. Hi ha nits que toca fins a la matinada. Hi ha setmanes que desapareix per complet; el Riera s'imagina que volta per ciutats europees, trepitjant escenaris de mig món i vivint les aventures més insòlites. El Riera llegeix

“A vegades es pregunta si aquell músic sap que és l'única visita que rep, i potser l'única persona a qui li ha deixat veure les flors”

Cortázar i s'imagina que el seu veí és un Charlie Parker, i quan fa uns dies que no nota moviment a casa el veí, la ment li va de pressa per racons desconeguts i li ve una admiració, que és també una enveja, que no es pot explicar.

Algunes vegades l'ha vingut a veure a casa, el saxofonista. No es diuen mai res: el Riera li obre la porta i tots dos travessen la casa fins a l'hort. Miren les flors, passen l'estona. A vegades es pregunta si aquell músic sap que és l'única visita que rep, i potser l'única persona a qui li ha deixat veure les flors. Quan ha pensat això, es diu: i què. I què canviaria, si ho sabés. Li agrada pensar

que, al saxofonista, no li importa gaire el que significa pels altres.

La Rosalina entra a casa del Riera puntual com cada dia i no el troba al menjador. Sent que la crida des de l'hort, i no sap què fer. No l'ha deixada sortir mai a l'hivernacle.

Rosalina! Vine, vine, ja pots vindre. Vine, que veuràs les flors. Vull parlar amb tu. Seu. Escolta'm bé: a partir de demà no cal que tornis. Ha vingut el veí, Rosalina. Tu potser no ho saps, però ell i jo ja fa temps que ens anem veient. Ve, seu... i li he agafat confiança. No ho sé, no em preguntis què té, però ja saps que jo no he fet mai confiança a ningú, i ell, amb la seva música, em porta a llocs que no he estat mai. Ahir em va parlar. Em va dir que ell és com jo, que ell tampoc no té ningú al món. ¿Ell, no té ningú? Això sembla, Rosalina. Que estrany és tot, que estrany! No sabem si anirem a París, primer, o potser a Berlín... Ell tocarà. Jo li faré companyia. Ens serem tota una família l'un per l'altre, perquè ell també té els pares morts d'accident. És curiós, Rosalina: van tenir un accident els seus pares i els meus el mateix any. L'única cosa diferent és que ell no era dalt al cotxe –mira amunt, somriu. Em recorda tant a mi, Rosalina! Jo no en sé res de res, de música... però vés, em recorda tant a mi!

La Rosalina té les mans sobre la falda i el mocador del cap tot arrugat enrere: fa l'efecte que fa estona que li

Flors rares.
Il·lustració d'Alba Domingo Basora.

rellisca cabells avall però ni se n'ha adonat. Mai no havia sentit parlar tanta estona al Riera. No havia volgut parlar mai d'aquell accident que li havia fet donar l'esquena al món. I ara ho estava capgirant tot. ¿De quin veí parlava, quin saxofonista sentia? La casa del costat estava abandonada, i només hi havia hagut un saxofonista al poble: ell mateix. El saxofonista que s'havia inventat tenia la vida que hauria tingut el Riera si no hagués anat en aquell cotxe.

Riera, escolta'm. No et sembla que abans de res hauríem de dinar? Avui havia pensat de fer aquell arròs caldós que em queda tan bé. Demà potser podríem sortir a la plaça. Els arbres estan tan grossos!

El Riera calla, mirant-la com si de cop estigués enlluernat. És migdia, i a l'hort el sol cau amb força. Amb tanta llum, la Rosalina li sembla més vella que mai. Nota després com se li acosta per darrere i empeny la cadira de rodes pen-

dent amunt, cap a dins de casa.

Saps què crec, Riera? Que tots som minusvàlids en una o altra cosa, i ens passem la vida de gimcana en gimcana, caient del cavall de salts o relliscant d'un trampolí. El més difícil és saber olorar les flors del camí, més que arribar al cap de la cursa.

Esperarà que se'n vagi, havent dinat, per retrobar-se amb les seves flors rares, i resarà per sentir el saxo del veí aquell vespre, encara un altre cop. »